

PREOBRAZBA

Franz Kafka

Novelo umeščamo v časovno obdobje moderne, evropska književnost v prvi polovici 20. Stoletja in sicer z začetkom leta 1899 u izidom dveh pesniških zbirk: Župančičeva Čaša opojnosti in Cankarjeva Erotika. Obdobje je trajalo do leta 1918 s smrtjo Ivana Cankarja.

V tem času se je razvila **lirika**, ki je že na začetku 20. Stoletja kazalo odmik od tradicionalnih pesniških zbirk – od stare in nove romantike pa tudi do simbolizma in dekadence. Avantgardno pesništvo predstavlja različna zavedna in nezavedna stanja človeške duševnosti, njene zapletene predstave, čustva in miselne povezave – vse to neposredno, pogosto jezikovno nelogično in slogovno nezavedno; **epika** je na začetku 20. Stoletja temeljila na realizmu, naturalizmu, dekadenci in simbolizmu. Med 1. In 2. Svetovno vojno se je uveljavil moderni roman. Zanj je značilno, da je namesto jasne pripovedne celote nejasna in razbita zgodba, ki jo uravnava tok zavesti v književni osebi. Tok zavesti je sredstvo moderne pripovedne tehnike. Z njim pripovedovalec navidezno neposredno in neurejeno zapisuje pretok zamisli, vtisov in asociacij v knjižni osebi; **dramatika** je na začetku 20. Stoletja nadaljevala smeri realizma, naturalizma in romantike, v dvajsetih letih pa se je v njej uveljavljal tudi nadrealizem. Poseben tip moderne dramatike je v tridesetih letih predstavljalo »poučno« ali »epsko« gledališče.

Predstavniki moderne so:

- Franz Kafka,
- James Joyce,
- Marcel Proust,
- Bertolt Brecht,
- Federico Garcia Lorca

Literarna zvrst: epika

Literarna vrsta: novela – zanj je značilno, da je krajša prozna pripoved.

Dogajalni prostor je samo en in vse dogajanje je zaokroženo okolo osrednjega dogodka oz. osebe in se razplete v kratkem času. Konec je presenetljiv in nepričakovan. Nastopa malo oseb. Novela ima dramski trikotnik.

Osrednji lik novele je trgovski potnik Gregor Samsa in se večinoma dogaja v hiši oz. v njegovi sobi. Nekoč se zbudi in ugotovi da se je spremenil v hrošča, zaradi česar ga začne vsa družina prezirati in se ga sramujejo ter jim je zgolj v breme. Gregor se nato po nekem času odloči, da nima smisla več živeti in smrt je zanj edina rešitev. Na koncu umre, družina pa se po tem po dolgem času zadovoljna odpravi na sprehod.